

การอภิปรายผลการวิจัย

๑. จากผลการเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ หรือความนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง ของเยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัย กับเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัย ๖ ลักษณะและรวมลักษณะเป็นส่วนรวมอีกลักษณะหนึ่ง ผลการวิจัยปรากฏว่ากลุ่มเยาวชนทั้งสองกลุ่มมีอัตมโนทัศน์ในลักษณะที่เป็นส่วนรวม กับลักษณะคานรูปรางภายนอกและบุคคลิกลักษณะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยที่เยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยมีแนวโน้มจะมีอัตมโนทัศน์ในลักษณะคังกล่าวและเกือบทุกลักษณะสูงกว่าเยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัย แสดงว่าเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยเป็นคนทีกล้าแสดงความรู้สึกตามที่เห็นมีความมั่นใจ นอกจากนั้นเยาวชนอาจจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากสภาพครอบครัวที่ช่วยส่งเสริมความคิดของเขาด้วย ซึ่งจากการวิจัยและผลที่แสดงของ อภรณ์ ชำสกุล ระบุว่า

เด็กที่มีความคิดเห็นและความนับถือตนเองสูงและมองชีวิตในแง่ที่เป็นจริง จะมาจากครอบครัวที่มีความเข้าใจเด็กและสนใจเด็กอย่างแท้จริง ทั้ง มาตราฐานความประพฤติของเด็กสูง รวมทั้งให้โอกาสเด็กในการวางแผนต่าง ๆ ของบ้านและยอมรับทั้งความคิดเห็นของเขา และเมื่อเขาไปสู่โรงเรียนเยาวชนก็ได้รับความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ ใหม่ก็อาจทำให้

๑ อภรณ์ ชำสกุล. "การนับถือตนเอง," คุนยศึกษา ๑๖ : ๓ - ๘ (กรกฎาคม - สิงหาคม, ๒๕๑๓), หน้า ๓๘.

เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาความนึกคิดเกี่ยวกับตนเปลี่ยนไป เพราะว่ามันนอกจากอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและสภาพเศรษฐกิจ-สังคมในครอบครัวจะมีผลต่ออัตมโนทัศน์หรือความนึกคิดเกี่ยวกับตนแล้ว สถานภาพและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เด็กได้รับก็มีผลต่อการพัฒนาความนึกคิดเกี่ยวกับตนว่าเป็นอย่างไร^๒ ดังนั้นเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์ก็เป็นเยาวชนกลุ่มหนึ่งที่ได้รับผลนี้ด้วย

ส่วนเยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์นั้นก็เช่นกัน เพียงแต่ว่าเยาวชนกลุ่มนี้ยังได้รับอิทธิพลจากโรงเรียนที่มีระบบการเรียนการสอน รวมทั้งเพื่อน ๆ ครู อาจารย์แตกต่างจากลักษณะโรงเรียนโดยทั่ว ๆ ไป ซึ่งก็คือว่าสิ่งแวดล้อมต่างกันจึงทำให้เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์มีความนึกคิดเกี่ยวกับตนแตกต่างจากเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษา เพราะว่าการศึกษาอบรมในโรงเรียนพุทธศาสนานั้นศึกษาตามหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่ให้แต่ละคนได้ฝึกฝนตนเพื่อเรียนรู้จิตใจตนเองและพัฒนาจิตใจตนเอง ถือเอาความผาสุกทางจิตเป็นรากฐานของความผาสุกทางจิตเป็นรากฐานของความผาสุกทางวัตถุเพราะความเจริญทางวัตถุก็เป็นผลจากการสร้างสรรค์ของจิตตน ดังนั้นบุคคลแรกที่ควรพัฒนา^๓คือตนเอง ด้วยเหตุนี้เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์ส่วนมากจึงมักจะยึดถือ^๔ ประจําใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนอย่างที่ท่านเป็น และเชื่อในเรื่องของกรรมว่า " ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว " และ " ตนเป็นที่พึ่งของตน " ^๕ สิ่งเหล่านี้ก็อาจจะเป็นส่วนหนึ่ง

^๒ บังอร เสตนนค., เรื่องเดิม, หน้า ๓๑

^๓ ระวี ภาวิไล. " ไตรสิกขาเพื่อพัฒนา," ศูนย์ศึกษา. ๑๖ : ๗ - ๘ (กรกฎาคม - สิงหาคม, ๒๕๑๒), หน้า ๘๗.

^๔ ประทุม ชุมเพ็งพันธ์, เรื่องเดิม, หน้า ๑๕๒.

ที่ทำให้มีอัตมโนทัศน์ค่อนข้างต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ศึกษา ซึ่งถือว่ามีโอกาสและอิสระในการแสดงความรู้สึกมากกว่า นอกจากนั้นอีกสาเหตุหนึ่งที่เยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยมีอัตมโนทัศน์ต่ำกว่าเยาวชนที่ไม่ศึกษา เพราะเยาวชนที่ศึกษาได้รับอิทธิพลจากการประพจน์และปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผน ไม่ว่าจะเป็นการลูก - ยืน - เดิน - นั่ง ก็ต้องสงบเสงี่ยมเมื่อเขาหาพระอาจารย์ซึ่งเป็นพระสงฆ์เป็นส่วนมาก จึงเป็นผลให้การที่จะแสดงความรู้สึกความคิดเห็นไม่ได้เต็มที่ ซึ่งต่างจากเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษา ยิ่งปัจจุบันนี้การกระทำต่าง ๆ ของเยาวชนก็ใกล้กับเยาวชนตะวันตกไปทุกที เช่น การแสดงความคิดเห็นต่อหน้าผู้ใหญ่ การพูดกันอย่างเสรี ซึ่งสมจิต ธนสุกาญจน์ ไทกลาวว่า ... ในค่านิยมหรือจริยธรรมทางสังคมของเยาวชนปัจจุบัน มักรับเอาแบบฉบับของบางอย่างของอเมริกันมา เช่น เสรีภาพในการใช้ชีวิตของเด็กและเยาวชน ในค่านิยมการศึกษาและความสัมพันธ์ระหว่างเพศ ความไม่พิถีพิถันในการเคารพบิดามารดา ผู้ใหญ่และครู - อาจารย์ จึงทำให้แนวชีวิตและความคิดเปลี่ยนไป. และอาจจะเป็นเพราะวาทศิลป์ของเยาวชนที่ศึกษาจากการศึกษาวิจัยของ สมทรง สุวรรณเลิศ (๒๕๑๖) ไทกลาว่าเยาวชนในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยส่วนมากมักเป็นคนที่ชอบช่วยเหลือผู้อื่นเป็นลักษณะเด่น แต่พฤติกรรมการแสดงตัวและการคบเพื่อนต่างเพศเป็นลักษณะด้อย นั่นก็คือไม่กล้าแสดงความรู้สึกจริง เพราะไม่กล้า มีความสงบเสงี่ยมเจียมตนไป จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้อัตมโนทัศน์ค่อนข้างต่ำและแตกต่างจากเยาวชนที่ไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัย

---

๕. สมจิต ธนสุกาญจน์. " ทานูจักนักเรียนในชั้นเรียนของท่านก็เพียงใด, " ศูนย์ศึกษา. ๘๖ (พฤษภาคม, ๒๕๐๐), หน้า ๒ - ๘.

๖ สมทรง สุวรรณเลิศ. เรื่องเค็ม, หน้า ๑๐

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับลักษณะค่านรปร่างภายนอกและบุคคลิกลักษณะที่พบ
 ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะว่าในวัยรุ่นนั้นเราทราบแล้วว่าถือว่า
 เป็นวัยที่สำคัญมากเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจ - อารมณ์อย่าง
 รวดเร็ว เริ่มที่จะมีความสนใจในรูปร่างลักษณะของตนว่าสวยงามและเหมาะสมหรือไม่
 เมื่อคนรู้สึกพอใจในรูปร่างหน้าตาตนเองก็ย่อมทำให้จิตใจและอารมณ์สดชื่นพอใจ
 ตามไปด้วยและจะมีความเกี่ยวพันกันน้อยตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้โอกาสที่เยาวชนที่ศึกษา
 ในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยและไม่ได้ศึกษาก็เหมือนกัน เพียงแต่เยาวชนที่
 ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัยนั้นเราทราบแล้วว่าการแสดงความรู้สึกมีนัย
 อาจจะเป็นเพราะอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมที่ได้รับในโรงเรียนพุทธศาสนาและคำสั่งสอน
 ต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วจึงทำให้ทัศนคติเกี่ยวกับตนเองนั้นแตกต่างจากเยาวชนที่
 ไม่ได้ศึกษา ซึ่งจะเห็นว่ายอมรับสภาพที่ตนเป็นสูง เพราะมีโอกาสและอิสระ ในการ
 แสดงความรู้สึกมากกว่า

ส่วนที่เกี่ยวกับค่านพฤติกรรม ค่านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน,
 ค่านความกังวลใจ ค่านความเป็นคนน่านิยม และค่านความสุขความพอใจ นั้นไม่
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ทัศนคติของ เยาวชนที่ไม่ได้ศึกษากลับข้างสูง
 เหตุผลดังกล่าวข้างต้น

๒. ส่วนการเปรียบเทียบลักษณะทัศนคติทัศนหรือความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองของ
 เยาวชนที่มีสภาพ เศรษฐกิจ-สังคมต่างระดับกัน พบว่าในลักษณะทัศนคติที่เป็นส่วน
 รวมแล้ว มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยเฉพาะใน
 องค์ประกอบค่านสติปัญญาและสถานภาพในโรงเรียน ค่านรูปร่างภายนอกและบุคคลิก
 ลักษณะ และค่านความเป็นคนน่านิยม ที่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติ เพราะว่าเยาวชนที่มีสภาพ เศรษฐกิจ-สังคมระดับกลางส่วนมากมีฐานะความเป็น
 อยู่ในครอบครัวดี ในค่านสติปัญญาที่ได้รับการสนับสนุนในด้านการศึกษาสูง จากบิดามารดา

ที่ส่วนมากก็มีอาชีพรับราชการและเป็นนักธุรกิจ มีรายได้ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการศึกษามากกว่าเยาวชนที่มีความกระตือรือร้นที่จะหาเรียนให้สำเร็จในชั้นสูง ๆ มากขึ้น นอกจากนั้นบุคลิกภาพของเยาวชนที่มีสภาพเศรษฐกิจ-สังคมระดับกลางมักเป็นคนที่มีรู้จักกันในสังคมทั่วไป ก็มักเป็นคนที่ชอบแสดงตัว กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น รวมทั้งเป็นสมาชิกที่สำคัญในชั้นเรียนอีกด้วย^๗

ส่วนเยาวชนที่มีสภาพเศรษฐกิจ-สังคมระดับต่ำมักไม่ชอบแสดงตัว จากการศึกษาของ เบรมเบค (Brembeck)^๘ ก็พบว่าบิดามารดาในครอบครัวที่มีฐานะระดับต่ำมักไม่ค่อยสนับสนุนการศึกษาเล่าเรียนของบุตร อีกทั้งทำให้เด็กไม่มีแรงจูงใจจากครอบครัวทำให้เด็กไม่อยากเรียน จึงทำให้การเรียนต่ำไป ไม่ได้เท่าเด็กที่มาจากครอบครัวในระดับกลาง ดังนั้นเยาวชนที่มีสภาพเศรษฐกิจ-สังคมต่างระดับกันย่อมมีทัศนคติที่ต่างกันต่อบัญญาและค่านิยมต่างกันไป และก็เช่นเดียวกับความนึกคิดเกี่ยวกับตนในค่านูปร่างลักษณะภายนอกของเยาวชนที่มีสภาพเศรษฐกิจ-สังคมต่างระดับกัน เพราะว่าเยาวชนในระดับกลางมีความสะดวกสบายในการที่เอาใจใส่ตนเองมากกว่าไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายและรูปร่างหน้าตาของตน ดังนั้นจึงมีความคิดเห็นที่คิดว่า ตรงข้ามกับเยาวชนในระดับต่ำเมื่อพิจารณาตามสภาพครอบครัว อาชีพของบิดามารดาและรายได้รวมทั้งการศึกษาไม่อำนวยให้ความสนใจเท่าใดนัก ดังนั้นการรับรู้เกี่ยวกับตนในรูปร่างลักษณะจึงต่ำกว่าและแตกต่างกับเยาวชนในระดับกลาง

^๗ ไฉน มีริยะเกิด. เรื่องเดิม, หน้า ๓๑

^๘ Cole S. Brembeck, Social Foundation of Education (New York : John Wiley and Sons, Inc., 1966), p. 176.

สิ่งเหล่านี้เกิดจากความรู้สึกภายในตัวของบุคคลนั้น ๆ เองยิ่งเยาวชนที่มีสภาพครอบครัวในระดับต่ำแล้วความรู้สึกว่าตนมีปมคอยมักจะเกิดขึ้นได้ ดังที่ ลินด์เกรน (Lindgren) ^๙ กล่าววว่า เยาวชนในครอบครัวชั้นต่ำ โอกาสที่จะสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมมากนักไม่มี เพราะความรู้สึกเกี่ยวกับสภาพคน จึงทำให้รู้สึกว่ามีปมคอย ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม นำความไม่สบายมาสู่ตนได้ และก็เช่นเดียวกับที่ โซเร็นสัน (Sorenson) ^{๑๐} ได้กล่าววว่า "เด็กที่มาจากครอบครัวในระดับสูงจะมีความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคมได้ดีกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวฐานะ เศรษฐกิจ-สังคมระดับต่ำ.." ดังนั้นเยาวชนที่มีสภาพทาง เศรษฐกิจ-สังคมต่างระดับกันยอมมีอัตมโนทัศน์ต่างกันในเรื่องทุกด้าน และแสดงว่าอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมในครอบครัวมีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับตนเองอย่างมาก ^{๑๑} เช่นเดียวกับเมื่อแยกศึกษา ระหว่างกลุ่มเยาวชนที่ศึกษาและไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์ ที่มีสภาพ เศรษฐกิจ-สังคมต่างกัน ไม่พบว่ามี ความแตกต่างหรือความสัมพันธ์ร่วมกัน (Interaction) อย่างมีนัยสำคัญ นั่นก็แสดงว่าเยาวชนไม่ว่าจะได้รับการศึกษาอบรม หรือไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาที่มีสภาพ เศรษฐกิจ-สังคมต่างกันหรือระดับเดียวกันก็ยอมมีอัตมโนทัศน์ไม่แตกต่างกันในเรื่องทุกด้าน

จึงเป็นการสนับสนุนสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งวว่า " เยาวชนที่มีสภาพ เศรษฐกิจ-สังคมระดับกลางมีอัตมโนทัศน์แตกต่างจากเยาวชนที่มีสภาพ เศรษฐกิจ-สังคมระดับต่ำ ทั้งกลุ่มเยาวชนที่ศึกษาและไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวัดอาทิตย์ ซึ่งยังสอดคล้องกับการวิจัยของ ไฉน มีริยะเกิด ^{๑๒} ที่วว่า " เด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นกลางมีความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเองทุกด้านสูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำ

^๙ ไฉน มีริยะเกิด. เรื่องเดิม, หน้า ๓๒

^{๑๐} Herbert Sorenson, Psychology in Education, (New York : McGraw - Hill Book Co, dnc., 1960), pp. 224.

^{๑๑} Samual D. Harris, op. cit., pp. 1086.

^{๑๒} ไฉน มีริยะเกิด เรื่องเดิม, หน้า ๔๑

แต่เนื่องจากว่าในการศึกษาครั้งนี้ อาจจะไม่รัดกุมเพียงพอ ในการแบ่งระดับฐานะ เศรษฐกิจ-สังคม เพราะว่า การแบ่งระดับฐานะ เศรษฐกิจ-สังคมทางบ้าน การดู มาตราฐานความเป็นอยู่ของทางครอบครัว โดยดูจากเกณฑ์อาชีพ, รายได้, การ ศึกษาบิดามารดา นั้นนับว่าอาจายเกินไป ควรจะได้พิจารณาควบไปกับจำนวน สมาชิกในครอบครัวหรือดูกับความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายเงินด้วย เพราะสิ่งนี้อาจจะมีผลต่ออัตมโนทัศน์ของเยาวชน

๓. ส่วนการเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของเยาวชนระหว่างเพศชายและ หญิง โดยคำนึงถึงความรู้สึกในคำที่เป็นส่วนรวม พบว่าทั้ง ๒ เพศมีอัตมโนทัศน์หรือ ความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลวิจัยนี้เป็นการ สนับสนุนข้อสมมติฐานที่ว่า " ลักษณะอัตมโนทัศน์ของเยาวชนระหว่างเพศชายและ หญิงทั้งกลุ่มที่ศึกษาและไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนาวินาศิยไม่แตกต่างกัน." และเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบแต่ละด้านก็พบว่าไม่แตกต่างกันเช่นกัน ยกเว้น ในด้านรูปร่างลักษณะและบุคลิกลักษณะ เท่านั้นที่พบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญที่ระดับ .๐๕ โดยเฉพาะเยาวชนชายซึ่งจากค่าเฉลี่ยคะแนนพบว่ามีความสูง กว่าหญิงมาก อาจจะเป็นเพราะว่า เพศหญิงนั้นมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับรูปร่างหน้าตา ลักษณะของตนมากกว่าชาย ไม่วาจะเป็นทางรูปร่าง - ท่าทาง ผิวพรรณ เพศหญิง สนใจมากกว่าเพศชายมาก เมื่อพบว่าไม่เป็นที่พอใจของตนก็อาจทำให้ไม่ยอมรับตน ได้ ดังเช่นผลการวิจัยของ การ์ริสัน (Garrison) ^{๑๓} กล่าวว่า

เยาวชนวัยรุ่นเพศหญิงส่วนมากสนใจรูปร่างลักษณะที่แสดงออกของความเป็น ผู้หญิงมากและมักเปรียบเทียบตนเองกับหญิงอื่น ๆ ถ้าหากไม่เป็นที่พอใจก็จะ รู้สึกว่าไม่พอใจในตนเองด้วย จึงทำให้เกิดความคับข้องใจ ซึ่งเป็นลักษณะ หนึ่งของการไม่ยอมรับตนเองตามสภาพที่ตนเป็น

^{๑๓} Karl C. Garrison, Psychology of Adolescence. (6 ed., New Jersey : Prentice - Hall, Inc., 1965), p. 15.

นอกจากนั้นแบบแผนของสังคมยังมีส่วนในการที่จะทำให้เกิดการแสดงตนและความรู้สึกใค้มากขึ้นเพียงใด ซึ่งอาจจะเป็นได้ว่า เพศหญิงนั้นมีความซื่อสัตย์ เห็นอกเห็นใจและมีอารมณ์อ่อนไหวง่ายกว่าชาย ซึ่งเข้มแข็งกล้าหาญและมีอารมณ์ก้าวร้าวกว่าหญิง บุคคลิกภาพเหล่านี้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เพศหญิง-ชายต่างก็แสดงความรู้สึกเกี่ยวกับตนต่างกันไป^{๑๔}

ส่วนในลักษณะที่เกี่ยวกับค่านิยม ค่านิยมและสถานภาพในโรงเรียน ความวิตกกังวล ความเป็นคนน่านิยม ความสุขความพอใจนั้น พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพียงแต่ว่าเยาวชนเพศหญิงค่อนข้างมีอัตมันท์ขึ้นในค่านิยมต่าง ๆ ดังกล่าวนี้สูงกว่าเพศชายเกือบทุกด้าน โดยเฉพาะในค่านิยม ค่านิยมและสถานภาพในโรงเรียน ค่านิยมวิตกกังวล และค่านิยมความเป็นคนน่านิยม เพราะว่าในสังคมไทยนั้นได้กำหนดบทบาทของเพศหญิง-ชายไว้ต่างกัน สมัยก่อนหญิงไทยนั้นได้รับการฝึกอบรมให้มีความสงบ เสียสละในความประพฤติ มีความอ่อนโยนมากกว่า และปฏิบัติตนตามบรรทัดฐานของสังคม รวมถึงความโอ้อวด อารมณ์มากกว่าชาย ซึ่งต้องมีความอดทน แข็งแรงต่อสู้กับปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่าและฝึกฝนให้เป็นผู้ใหญ่มากกว่าชาย^{๑๕} ดังนั้นจึงจะเห็นว่าเพศชายจะเป็นผู้นำในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เสมอ การยกย่องนับถือชายจึงมีมากกว่าหญิง ซึ่งเพศชายจะต้องถูกอบรมเสมอ ในค่านิยมจึงทำให้เพศชายมีความต้องการความสำเร็จมากขึ้น เพื่อที่จะ

^{๑๔} L.M. Terman, and C.C. Miles, "Sex and Personality," Study in Masculinity and Feminity, (New York : McGraw Hill, 1940), pp. 186.

^{๑๕} ราชบัณฑิตยสภา. ประชุมถึรณะสุภามิต และสุภามิตสอนสตรี. โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร . พ.ศ. ๒๔๗๓, หน้า ๑๘.

เป็นที่ยอมรับในสังคมกับการเป็นผู้นำ ดังที่ เอ็ดเวิร์ด (Edward)^{๑๖} ไคกลาว
ไวว้า " ความต้องการของชาย-หญิงมีความแตกต่างกัน ฝ่ายชายต้องการมากกว่า
หญิง เพราะสังคมกำหนด โดยเฉพาะความต้องการในด้านความสัมฤทธิ์ผล ความมี
อำนาจเหนือผู้อื่น การคบเพื่อต่างเพศและความก้าวร้าว.." ดังนั้นเพศชายจึงกล้า
ไคกลาวเสียที่จะทำกิจกรรมมาก แต่บางครั้งความต้องการที่จะทำนั้นก็ไม่สามารถตอบ
สนองได้ จึงทำให้มีแนวโน้มที่จะทำให้เกิดความคับข้องใจ, กังวลใจได้เพราะว่าการ
ทำไปนั้นบางครั้งก็ไม่ใช่ที่พอใจของตนเอง ด้วยเหตุนี้ความวิตกกังวลจึงอาจจะเกิดขึ้นได้

ในด้านความสุขและความพอใจนั้นพบว่าเพศชายค่อนข้างสูงกว่าเพศหญิง
อาจจะเป็นเพราะว่าเพศชายกระทำตามบทบาทที่สังคมกำหนดทุกอย่างมากกว่าหญิง
เมื่อประสบผลสำเร็จก็ทำให้ได้รับความสุขพอใจมากกว่า แต่จากผลวิเคราะห์ปรากฏว่า
ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และยังไม่พบว่าในระหว่างเยาวชนที่
ศึกษาและไม่ได้ศึกษาในโรงเรียนพุทธศาสนวันอาทิตย์ ที่เป็นเพศชาย-หญิง จะมีความ
สัมพันธ์รวมกัน (Interaction) เลย แสดงว่าเยาวชนทั้งสองกลุ่มไม่ว่าจะเป็น
เพศหญิงหรือเพศชายต่างก็มีอัตมโนทัศน์ไม่แตกต่างกัน นั่นก็หมายถึงว่า การศึกษาใน
โรงเรียนพุทธศาสนาไม่มีผลต่อความนึกคิดเกี่ยวกับตนเองของเพศชาย-เพศหญิงเลย ซึ่ง
ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการวิจัยของ Ball^{๑๗} ที่กล่าวว่า " ความนึกคิดเห็น
เกี่ยวกับตนและการยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นไม่มีความสัมพันธ์กับเพศเลย."

---

^{๑๖} วัฒนา พลอยพราว. "องค์ประกอบของบุคลิกภาพของวัยรุ่นเพศชายและ
หญิงในจังหวัดสิงห์บุรีกับในกรุงเทพมหานคร." (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนก
วิชาจิตวิทยา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย., ๒๕๑๖.), หน้า ๒๐.

^{๑๗} Robert Ball, Louis. "The Testing of Selected Hypothesis
Concerning the Self - Concept as It Related to the Ability Academic
Achievement and Sex of High School," (Dissertation Abstract.
24 : 3 September, 1963.), p. 485.